

بحران ناترازی گاز در زمستان‌های سرد

ناترازی گاز در فصل سرما چالش‌هایی را برای کشور ایجاد می‌کند، با این حال یکی از راهکارها برای رفع ناترازی، بهره‌برداری از ظرفیت‌های ذخیره‌سازی گاز طبیعی است.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، ایران با بیش از ۳۲.۱ تریلیون مترمکعب ذخایر گاز طبیعی، پس از روسیه، به عنوان دومین کشور بزرگ از نظر ذخایر گاز در جهان شناخته می‌شود. کشورمان که ۱۷.۱ درصد از کل ذخایر اثبات‌شده گاز طبیعی را در اختیار دارد، به عنوان یکی از بازیگران کلیدی در عرصه جهانی انرژی مطرح است.

با وجود این ذخایر گسترده، طی سالهای اخیر ضعف در مدیریت منابع، ایران را با بحران فزاینده ناترازی گاز مواجه ساخته است؛ بحرانی که هر سال شدت بیشتری می‌گیرد و مشکلات عمده‌ای برای صنایع کشور به وجود می‌آورد. این ناترازی به حدی پیشرفته است که برخی از صنایع بزرگ کشور را به آستانه تعطیلی کشانده و فعالیت‌های صنعتی را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است.

یکی از راهکارها برای رفع ناترازی گاز، بهره‌برداری از ظرفیت‌های ذخیره‌سازی گاز طبیعی است.

ذخیره‌سازی گاز طبیعی به‌عنوان یکی از راهکارهای کلیدی در مدیریت بهینه منابع انرژی، نقش حیاتی در جبران ناترازی گاز ایفا می‌کند. این فرآیند با فراهم‌سازی امکان ذخیره‌سازی گاز در فصول کم‌مصرف و استفاده از آن در زمان‌های اوج تقاضا، به تعادل‌بخشی میان تولید و مصرف کمک می‌کند.

اهمیت این اقدام به ویژه در شرایطی که ناترازی گاز هر ساله تشدید می‌شود، بیش از پیش نمایان می‌شود؛ چراکه علاوه بر جلوگیری از قطع گاز، مانع از آسیب‌دیدگی صنایع و اختلال در اقتصاد کشور می‌شود.

ذخیره‌سازی مؤثر گاز نه تنها از نظر اقتصادی، بلکه از منظر امنیت انرژی و پایداری اجتماعی نیز اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد.

وزارت نفت، به عنوان نهاد پیشگام در عرصه تولید، به طور طبیعی تمرکز خود را بر تولید گاز معطوف کرده است. با این حال، برای حل بحران ناترازی و کاهش شکاف میان تولید و مصرف، توجه به مدیریت مصرف امری ضروری است. قبول مسوولیت جدی و فعال سایر وزارتخانه‌هایی که در حوزه مصرف نقش دارند در کنار وزارت نفت می‌تواند با برنامه ریزی درست کشور را از بحران ناترازی خارج نماید.

ایران، دومین منابع بزرگ گاز را در جهان دارد و هم‌اکنون با ضریب نفوذ مصرفی بیش از ۹۸ درصد در کشور مواجه است. وابستگی کامل کشور به گاز، به ویژه در نیروگاه‌ها و صنایع کلیدی مانند پتروشیمی، فولاد و سیمان، ضرورت توجه جدی به ذخیره‌سازی گاز به عنوان راه‌حلی مؤثر برای مدیریت پیک مصرف را ایجاب می‌کند.

راهکارهایی مثل ذخیره‌سازی گاز در تابستان، زمانی که قیمت‌ها پایین‌تر است، به مراتب اقتصادی‌تر از خرید آن در زمستان با قیمت‌های بالاتر است. این اختلاف قیمت می‌تواند به بهبود عرضه در زمان‌های پیک مصرف کمک کرده و از پیامدهای منفی نظیر افت فشار یا قطعی گاز در مناطق مختلف کشور جلوگیری کند.

ذخیره‌سازی گاز به تکنولوژی خاصی وابسته نیست؛ بلکه مسئله اصلی در بهره‌برداری مؤثر از منابع، سرمایه‌گذاری مناسب و جذب پیمانکاران مجرب نهفته است. هرچه زودتر در این زمینه اقدام کرده و منابع لازم را به‌موقع تأمین کنیم، احتمال اتمام پروژه‌ها در موعد مقرر افزایش خواهد یافت. در غیر این صورت، تأخیرات قابل توجهی در اجرای پروژه‌های ذخیره‌سازی پیش‌بینی می‌شود.

یافتن مخازن مناسب و ذخیره‌سازی گاز در تابستان، هنگامی که تقاضا کمتر است، برای تأمین نیازهای زمستانی امری حیاتی است. یکی از چالش‌های اصلی در این فرآیند، استفاده از کمپرسورها برای فشرده‌سازی و تزریق گاز به مخازن است. در صورتی که فشار مورد نیاز برای ذخیره‌سازی به حدی بالا باشد که تکنولوژی لازم در داخل کشور در دسترس نباشد، ممکن است نیاز به واردات کمپرسور از خارج احساس شود. این موضوع به دلیل تحریم‌ها و مشکلات انتقال پول می‌تواند موجب کندی پیشرفت پروژه‌ها گردد. با این حال، اگر فشار ذخیره‌سازی در حدی باشد که کمپرسورهای داخلی قابل استفاده باشند، امید می‌رود پروژه‌ها در زمان کوتاه‌تری به بهره‌برداری برسند.